

**«MAKARNA SEKTÖRÜ ve DURUM BUĞDAYINDA MEVCUT DURUM
ve ÖNGÖRÜLER »**

9 ARALIK 2022, BELEK/ ANTALYA

M. AYKUT GÖYMEN

**TÜRKİYE MAKARNA SANAYİCİLERİ DERNEĞİ(TMSD)
YÖNETİM KURULU BAŞKANI**

TÜRKİYE MAKARNA SANAYİCİLERİ DERNEĞİ (TMSD)

Faaliyetlerine 1993 yılında başlayan Türkiye Makarna Sanayicileri Derneği (TMSD), sektörü ulusal ve uluslararası platformlarda başarıyla temsil etmektedir. Makarna sektöründe faaliyet gösteren 25 üyesi olan Türkiye Makarna Sanayicileri Derneği, sektördeki tüm paydaşların sorunlarına çözüm üretme misyonu ile hareket ediyor. TMSD; Dünya Makarna Örgütü(IPO)(kurucu üyesi) ve TGDF üyesidir.

**Türkiye'de Makarna
Sektöründe faaliyet
gösteren 25 makarna
fabrikası bulunmaktadır.
Toplam üretim kapasitesi;**

3 MİLYON TON' dur.

Türkiye’de makarnalık buğday üretiminin yoğun olduğu iller ve makarna fabrikalarının kuruluş yerleri

Şekil 1. Türkiye’de makarnalık buğday üretiminin yoğun olduğu iller ve makarna fabrikalarının kuruluş yerleri

Talep edilen ham maddeye yakınlık, iç ve dış pazarlara kolay ulaşabilme imkanının bulunmasından dolayı, Türkiye'deki mevcut makarna fabrikalarının Güneydoğu Anadolu ve Orta Anadolu Bölgesi'nde yoğunlaştığı görülmektedir. (Çizelge 2)

Çizelge 2. Türkiye Makarna Fabrikalarının İllere Göre Dağılımı ve Kapasite Oranları

Sıra	İl Adı	Makarna Fabrika Sayısı	Kapasite Oranı (%)
1	Gaziantep	10	50.1
2	Mardin	3	5.5
3	Ankara	2	7.7
4	Mersin	2	7.7
5	Çankırı	2	7.7
6	Konya	1	3.2
7	Karaman	1	3.2
8	Burdur	1	3.8
9	Çorum	1	3.8
10	Sakarya	1	4.3
11	Bolu	1	3.0
Toplam		25	100

Kaynak: Türkiye Makarna Sanayicileri Derneği (2022)

2021 yılı TÜİK verilerine göre; ülkemiz, 3 milyon 150 bin ton makarnalık buğday üretimiyle dünyada **3.sıradadır**.

Dünya Makarna Örgütü(IPO)'nun 2021 verilerine göre; dünyada makarna üretimi 16.9 milyon tondur. Türkiye dünyanın **3.büyük makarna üreticisidir**.

Tüik verilerine göre 2021 yılında Türkiye'de;

2 milyon 107 bin ton makarna üretilmiştir. İhracatımız 1 milyon 361 bin ton olup, iç tüketim miktarımız 750 bin tondur.

“ Makarna endüstrisi, yerli girdi kullanımına elverişli, önemli ve stratejik bir üretim ve ihracat alanıdır. ”

Sektörümüz; iç ve dış ticaret hacmi ile birlikte değerlendirildiğinde **2 Milyar Dolar'lık** bir ekonomik değeri söz konusudur. Ayrıca sektör dünyanın ikinci büyük ihracatçısı olup 160 ülkeye ihracat gerçekleştirmektedir.

Sektörde doğrudan ve dolaylı olarak 40 bin kişiye istihdam imkanı sağlanmaktadır.

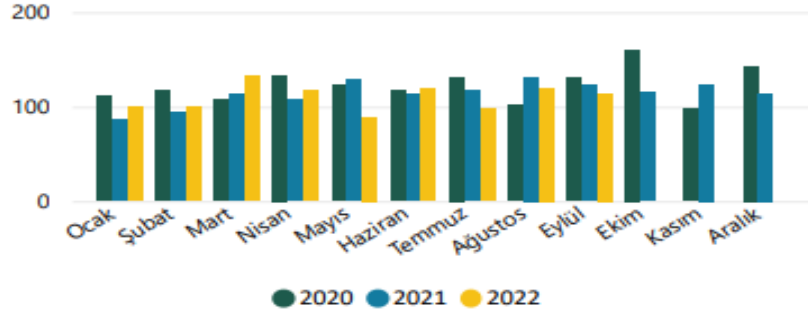

Yıl	Üretim (Ton)	İthalat (Ton)	İhracat (Ton)	İç Tüketim (Ton)
2008	640,985	1,521	175,597	466,909
2009	595,160	1,777	213,506	383,431
2010	732,411	2,078	297,280	437,209
2011	863,968	2,457	404,040	462,385
2012	976,644	2,702	505,559	473,787
2013	1,026,431	3,377	693,101	336,707
2014	1,202,516	5,310	735,021	472,805
2015	1,158,069	4,127	671,837	490,359
2016	1,347,649	3,384	831,123	519,910
2017	1,667,267	4,279	1,054,990	616,556
2018	1,762,492	3,636	1,207,296	558,832
2019	1,902,039	4,593	1,272,722	633,910
2020	2,047,014	4,023	1,470,842	580,195
2021	2,107,959	4,059	1,361,519	750,499

MAKARNA İHRACATI

Aylar Bazında Makarna İhracatı (Bin Ton)

⇒ 2021 yılı aylık ortalama ihracat 113.74 Bin Ton, 2022 yılının ilk 9 ayında 109.93 Bin Ton

⇒ 2021 yılı ilk 9 ayında toplam ihracat 1.01 Milyon Ton 2022 yılında 989.38 Bin Ton

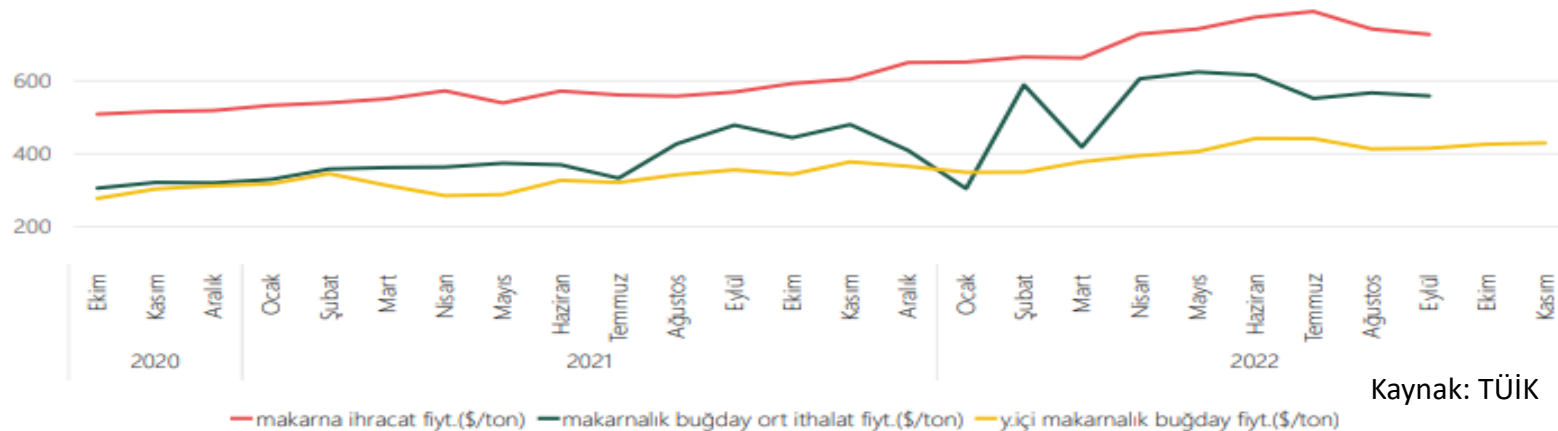
⇒ 2021 yılı ilk 9 ayında ortalama ihracat fiyatı 553.34 \$/Ton, 2022 yılında 717.52 \$/Ton

⇒ 2021 yılının ilk 9 ayında toplam 560.48 Milyon dolarlık ihracata karşılık 2022 yılının ilk 9 ayında 709.89 Milyon dolarlık ihracat

Makarına İhracatı

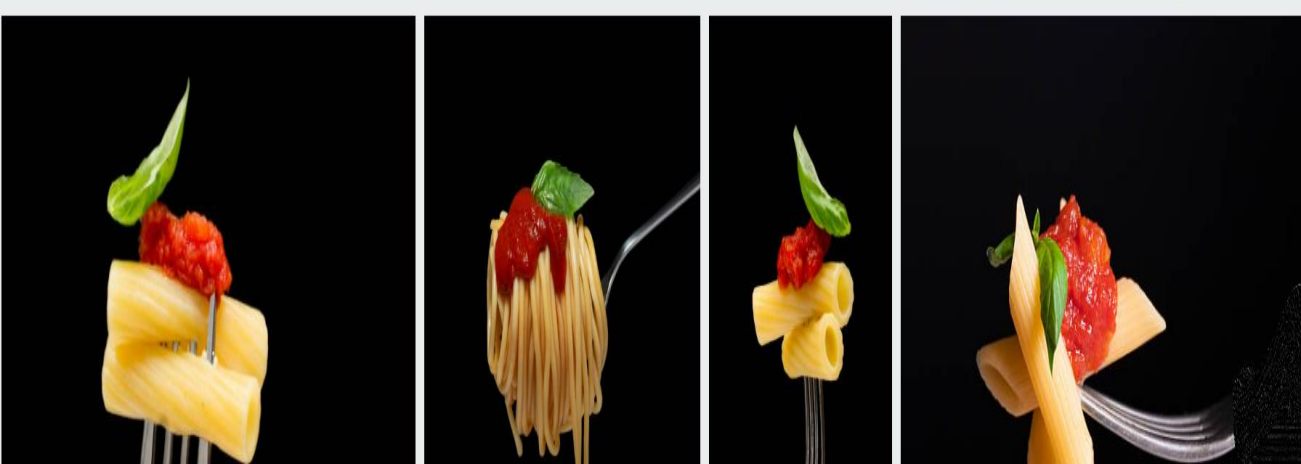
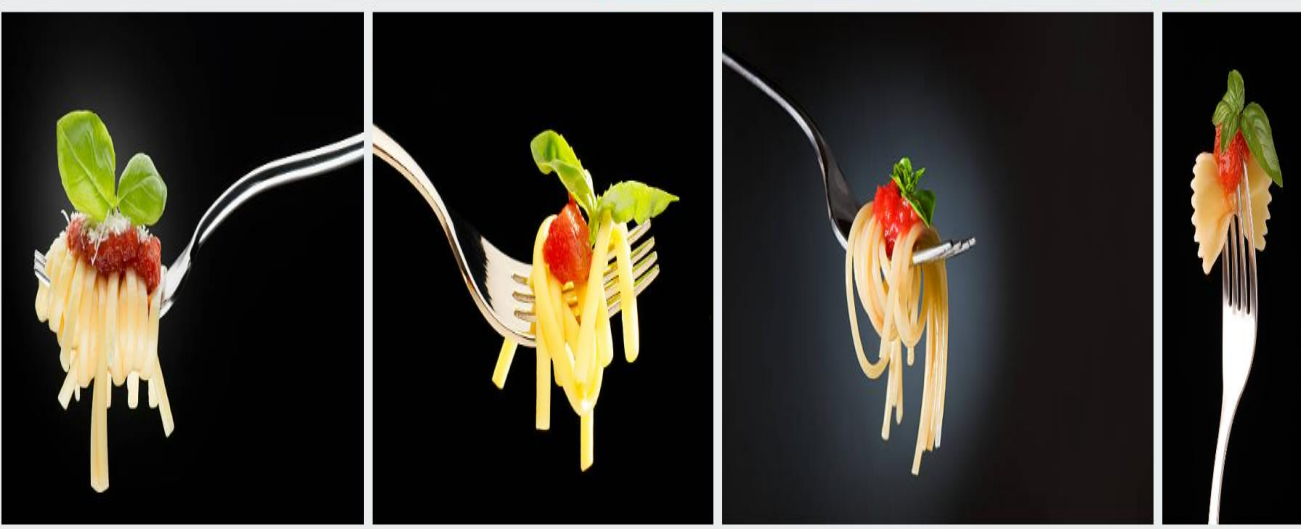
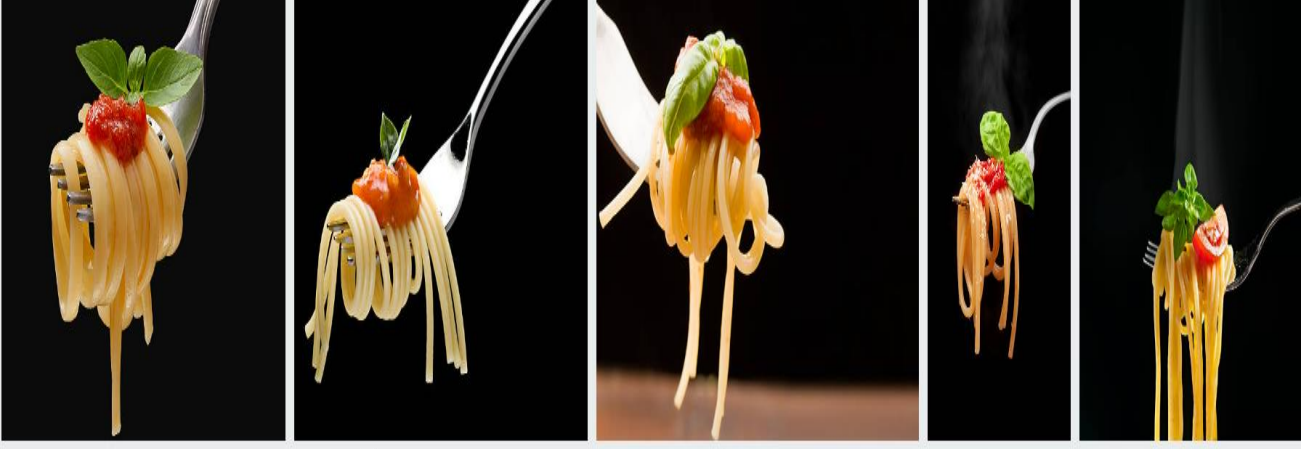
YIL	2020		2021		2022		
	AY	Miktar (bin ton)	Değer(milyon\$)	Miktar (bin ton)	Değer(milyon\$)	Miktar (bin ton)	Değer(milyon\$)
Ocak		112	\$55	86	\$46	100	\$65
Şubat		117	\$60	94	\$51	99	\$66
Mart		107	\$54	113	\$62	133	\$88
Nisan		133	\$68	108	\$61	117	\$85
Mayıs		123	\$65	129	\$69	89	\$66
Haziran		116	\$60	113	\$64	119	\$92
Temmuz		131	\$71	116	\$65	98	\$77
Ağustos		101	\$55	131	\$73	120	\$89
Eylül		130	\$70	123	\$70	114	\$83
Ekim		160	\$81	115	\$68		
Kasım		98	\$50	123	\$74		
Aralık		143	\$74	114	\$74		
TOPLAM		1.471	\$762	1.365	\$776	989	\$710

Makarnalık Buğday ve Makarna Yurtiçi-Dış Ticaret Fiyatları (\$/TON)

Kaynak: TÜİK

TÜİK verilerine göre 2021 yılı kişi ülkemizdeki kişi başı makarna tüketimi 8.5 kg.

IPO verilerine göre; 2021 yılında en çok makarna tüketen 10 ülke arasında 8.5 kg ile 8.sıradayız

Kaynak: TÜİK,İPO

Yıllar	Üretim(ton)	Tüketim(ton)	İhracat(ton)	İthalat(ton)	Durum Buğdayı Üretimi(ton)
2017	1 milyon 667 bin	616 bin	1 milyon 54 bin	4 bin 279	3 milyon 900 bin
2018	1 milyon 762 bin	558 bin	1 milyon 207 bin	3 bin 636	3 milyon 500 bin
2019	1 milyon 902 bin	633 bin	1 milyon 272 bin	4 bin 593	3 milyon 200 bin
2020	2 milyon 47 bin	580 bin	1 milyon 470 bin	4 bin 23	4 milyon
2021	2 milyon 107 bin	750 bin	1 milyon 361 bin	4 bin 59	3 milyon 150 bin

Kaynak: TÜİK

“Makarna üretimi, Türkiye'ye önemli döviz getirisi olan sektördür.”

2016-2020 yıllarını kapsayan 5 yılda ülkeye kazandırılan toplam döviz

2,84 milyar dolar

2020 yılında makarna ihracatından elde edilen döviz

758,39 milyon dolar

2021 yılında toplam 776 milyon dolarlık ihracat gerçekleşmiştir.
2021 yılının ilk 9 ayında toplam 589.48 milyon dolarlık ihracata karşılık
2022 yılının ilk 9 ayında 709.89 Milyon dolarlık ihracat yapılmıştır.

TÜRKİYE DURUM BUĞDAYI ÜRETİM VE EKİM ALANLARI

3,150,000

TON ÜRETİM

157,638

KG/DEKAR VERİM

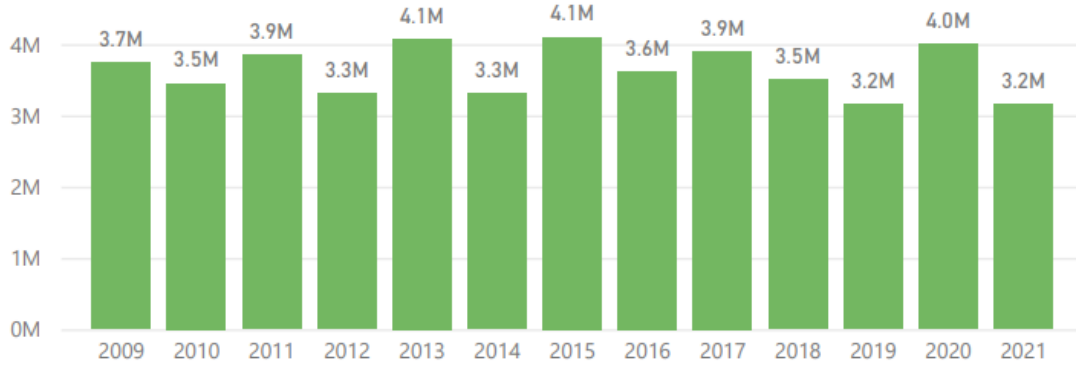
12,013,688

DEKAR EKİM ALANI

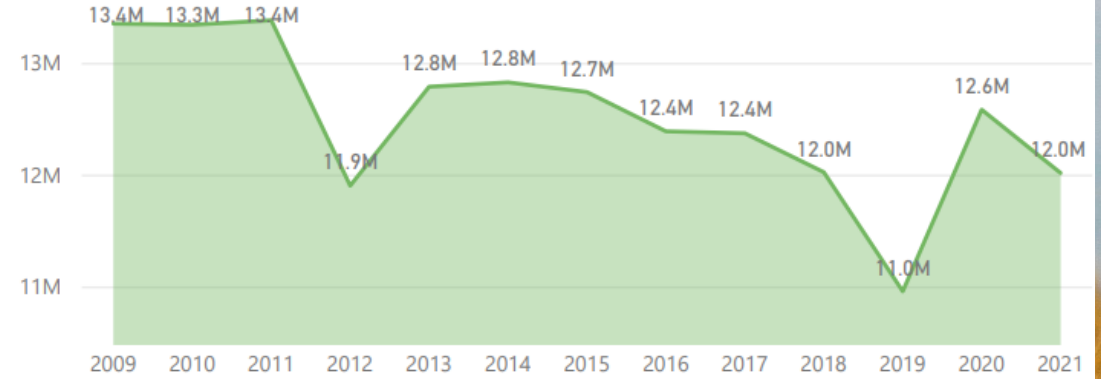
%17.81

DURUM BUĞDAYI / TOPLAM BUĞDAY (EKİM ALANI)

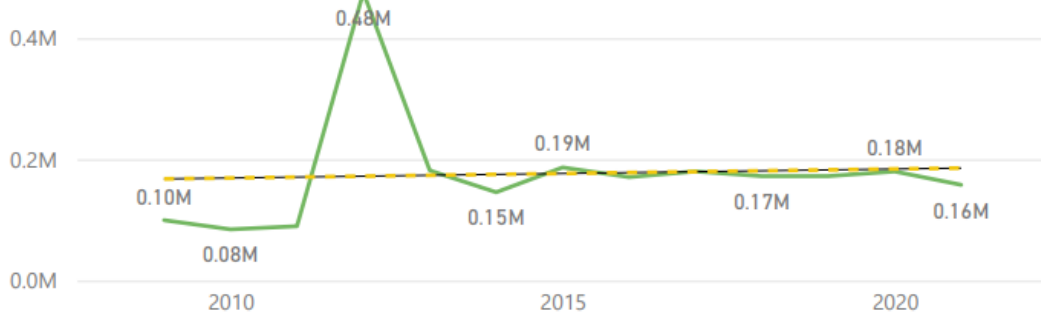
YILLAR GÖRE DURUM BUĞDAYI ÜRETİMİ

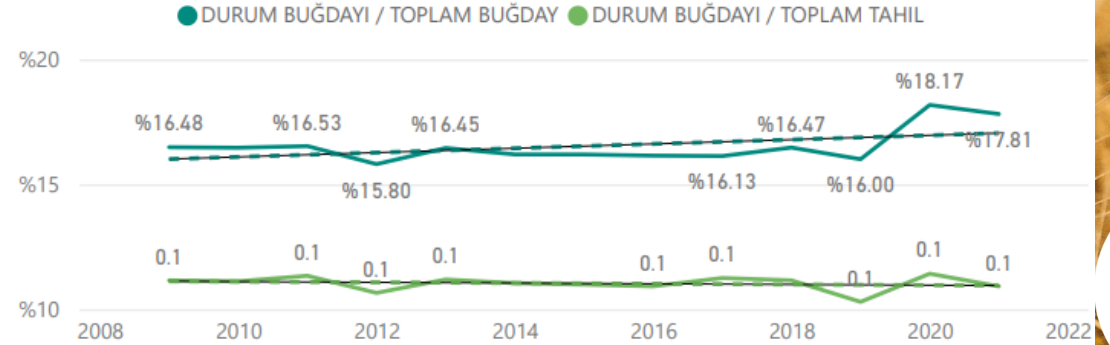
YILLARA GÖRE DURUM BUĞDAYI EKİM ALANI (DEKAR)

YILLARA GÖRE DURUM BUĞDAYI VERİMİ (KG/DEKAR)

YILLARA GÖRE DURUM BUĞDAYI EKİM ALANI PAYI

MAKARNALIK BUĞDAY İTHALATI

MAKARNALIK BUĞDAY İTHALATI

⇒ 2021 yılı aylık ortalama ithalat 26.56 Bin Ton, 2022 yılının ilk 9 ayında 14.3 Bin Ton

⇒ 2021 yılı ilk 9 ayında toplam ithalat 296.95 Bin Ton 2022 yılında 128.72 Bin Ton

⇒ 2021 yılı ilk 9 ayında ortalama ithalat fiyatı 363.93 \$/Ton, 2022 yılında 573.66 \$/Ton

⇒ 2021 yılının ilk 9 ayında toplam 108.07 Milyon dolarlık ithalata karşılık 2022 yılının ilk 9 ayında 73.84 Milyon dolarlık ithalat

Makarnalık Buğday İthalatı

YIL AY	2020		2021		2022	
	Miktar (bin ton)	Değer(milyon\$)	Miktar (bin ton)	Değer(milyon\$)	Miktar (bin ton)	Değer(milyon\$)
Ocak	333	\$102	44	\$14	4	\$1
Şubat	98	\$30	36	\$13	3	\$2
Mart	147	\$43	99	\$36	0	\$0
Nisan	207	\$61	64	\$23	26	\$16
Mayıs	43	\$14	5	\$2	19	\$12
Haziran	55	\$17	12	\$4	11	\$7
Temmuz	21	\$6	7	\$2	10	\$6
Ağustos	21	\$6	13	\$5	10	\$6
Eylül	16	\$4	17	\$8	46	\$25
Ekim	24	\$7	6	\$3		
Kasım	98	\$31	4	\$2		
Aralık	104	\$33	11	\$5		
TOPLAM	1.167	\$354	319	\$117	129	\$74

Kaynak:TÜİK

DÜNYA HUBUBAT PİYASALARINDA GENEL GÖRÜNÜM

BUĞDAY

(Bin Ton)	2021/22		2022/23		Değişim (%)	
	Üretim	İhracat	Üretim	İhracat	Üretim	İhracat
Çin Halk Cumhuriyeti	136.946	875	138.000	900	%0,77	%2,86
Avrupa Birliği	138.289	31.904	134.750	35.000	-%2,56	%9,70
Hindistan	109.586	8.033	103.000	6.500	-%6,01	-%19,08
Rusya Federasyonu	75.158	33.000	91.000	42.000	%21,08	%27,27
ABD	44.804	21.782	44.902	21.092	%0,22	-%3,17
Kanada	22.296	15.000	35.000	26.000	%56,98	%73,33
Avustralya	36.347	27.500	33.000	25.000	-%9,21	-%9,09
Pakistan	27.464	500	26.400	300	-%3,87	-%40,00
Ukrayna	33.007	18.844	20.500	11.000	-%37,89	-%41,63
Arjantin	22.500	16.250	17.500	12.000	-%22,22	-%26,15
Toplam	779.760	202.928	781.697	208.506	%0,25	%2,75

◊ Dünya buğday üretiminin geçen yıla göre 0.25% artarak, 781.7 Milyon Ton olması beklenmektedir. İhracatın ise 2.75% artarak 208.51 Milyon Ton seviyesinde olacağı öngörülmektedir.

◊ Üretimin Ukrayna, Arjantin, Avustralya, Hindistan, Pakistan, Avrupa Birliği ülkelerinde azalması beklenirken; Kanada, Rusya Federasyonu, Türkiye, Birleşik Krallık, Çin Halk Cumhuriyeti, ABD ülkelerinde artması beklenmektedir.

◊ İhracatta ise Ukrayna, Pakistan, Arjantin, Hindistan, Avustralya, ABD ülkelerinde azalması beklenirken; Kanada, Rusya Federasyonu, Birleşik Krallık, Avrupa Birliği, Çin Halk Cumhuriyeti, Türkiye ülkelerinde artması beklenmektedir.

Kaynak: ABD Tarım Bakanlığı

Lisanslı Depoculuk İle İlgili Önerilerimiz

- Bilindiği üzere; Lisanslı depoya konulan ürünlerin gelir vergisinden muafiyeti 2023 yılı sonunda bitmektedir. Ancak, biz sanayiciler olarak; bu muafiyetin sürekli hale getirilmesini talep ediyoruz.
- Lisanslı depodan ürün çıkıp fabrikalarımıza geldiğinde zaman zaman analiz farklılıklarından kaynaklanan problemlerle karşılaşmaktayız. Ürün lisanslı depo sınırlarından çıktıktan sonra sanayicinin herhangi bir hak iddia etme şansı bulunmamaktadır. Önerimiz; fabrikalarımıza gelen ürünlerde kalite farklılığının oluşması durumunda fabrikaların bulunduğu bölgedeki yetkili sınıflandırıcı tarafından yapılan analizin geçerli olmasıdır.

TÜRİP ile İlgili Önerilerimiz

- TÜRİP, borsa işlemlerinden % 0.5 oranında borsa kesintisi yapmaktadır.Oysa diğer tüm borsalarda bu rakam maksimum % 0.2'dir.TÜRİP'in uyguladığı % 0.5 rakamının % 0.2'ye düşürülmesini talep ediyoruz.
- TÜRİP borsa işlem saatleri 10.00-13.00 arasında olup bu saatlerin 09.30-12.00 saatleri olarak revize edilmesini rica ediyoruz.

